คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๗/๒๕๔๕ **วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๕**

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ กรณีนายสมพงศ์ เกษตรภิบาล จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ส่งเรื่อง นายสมพงศ์ เกษตรภิบาล จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ สรุปความได้ว่า นายสมพงศ์ ฯ เป็นข้าราชการการเมืองโดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๒/๒๕๔๐ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๐ จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในระยะเวลาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๒

จากการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปรากฏว่า นายสมพงศ์ ฯ ได้ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ รวม ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดต้องยื่นกรณีเข้ารับตำแหน่ง

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ นายสมพงศ์ ฯ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบบัญชี ฯ ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี แล้วพบว่าการยื่นบัญชี ฯ ของนายสมพงศ์ ฯ ยังดำเนินการไม่ถูกต้องตามมาตรา ๒๙๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. ไม่ยื่นบัญชี ฯ พร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน กล่าวคือ แสดงในบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งในบัญชี ฯ เดียวกันว่ามีบ้านอาศัยราคา ๑๕ ล้านบาท และแสดงในบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี ว่ามีบ้านอาศัยราคา ๑๒ ล้านบาท และไม่แนบสำเนาทะเบียนบ้านซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญในการพิสูจน์ความมีอยู่จริง

๒. ไม่ยื่นบัญชี ฯ พร้อมสำเนาแนบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งของตนและคู่สมรสในรอบปีภาษีที่ผ่านมาทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี

๓. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับในสำเนาหลักฐานที่ยื่นประกอบบัญชี ฯ จำนวน ๖ หน้า

นอกจากนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังตรวจพบว่าเป็นการแจ้งไว้ไม่ตรงกับความเป็นจริงดังนี้

กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง	**ผู้ยื่นแสดง**	**ผลการตรวจพบ**
- เงินฝากธนาคาร	๑ บัญชี ๒๕,๐๐๐ บาท	๑๑ บัญชี ๑๖๔,๕๒๑.๒๐ บาท
- ที่ดิน	๘ แปลง	๒๑ แปลง
- ยานพาหนะ	๕ คัน	๓๐ คัน
- หนี้สิน	๑๐๕ ล้านบาท	๑๖๓ ล้านบาทเศษ

กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี	**ผู้ยื่นแสดง**	**ผลการตรวจพบ**
- เงินฝากธนาคาร	๑ บัญชี ๕๔,๗๕๐.๒๐ บาท	๑๑ บัญชี ๑๓๐,๘๗๔.๐๒ บาท
- ที่ดิน	๘ แปลง	๑๒ แปลง
- สิ่งปลูกสร้าง	-	๒ หน่วย
- ยานพาหนะ	๕ คัน	๓๐ คัน
- หนี้สิน	๑๔๓ ล้านบาท	๑๐,๓๔๓,๐๐๘.๓๖ บาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แจ้งให้นายสมพงศ์ ฯ ทราบและให้โอกาสชี้แจงแล้วรวม ๔ ครั้ง แต่นายสมพงศ์ ฯ ไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแต่ประการใด คณะกรรมการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ป.ป.ช. จึงลงมติเสียงเป็นเอกฉันท์เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ ว่านายสมพงศ์ เกษตรภิบาล จงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ และจงใจยื่นบัญชี ฯ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบจึงส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๒๙๕ ของรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายสมพงศ์ ฯ ไม่ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นอย่างไรทั้ง ๆ ที่การตรวจสอบหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แตกต่างไปจากข้อมูลที่นายสมพงศ์ ฯ ได้แสดงไว้ทั้ง ๒ กรณีคือ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี และไม่มีการชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญเช่นกัน จึงพิจารณาตามข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แสดงต่อศาล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายสมพงศ์ เกษตรภิบาล จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ (ให้พ้นจากตำแหน่ง และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจพบ คือวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕)

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand